

SOTKA-kosteikot Maaseudun kosteikkoverkosto on avain elinvoimaisiin vesilintukantoihin

Maankäyttösektorin ilmastotoimien
yhteistyöryhmän kokous 1/2026

Mikko Alhainen
Erikoissuunnittelija, SOTKA-kosteikot projektipäällikkö
Suomen riistakeskus

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

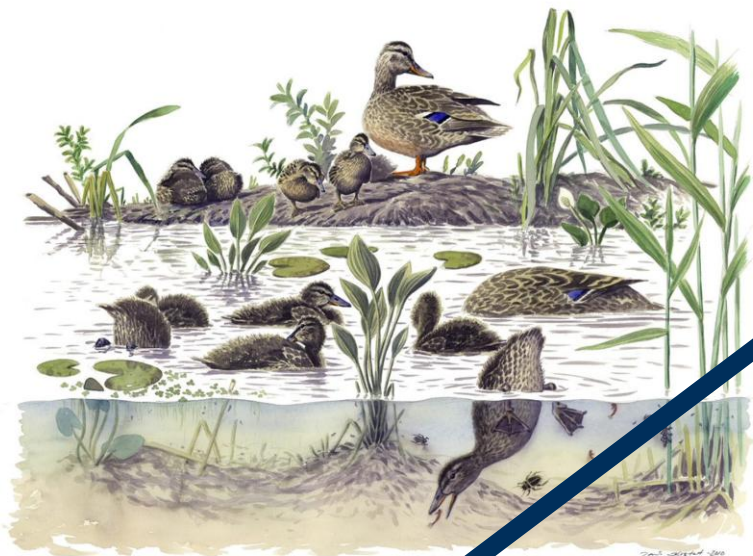
SOTKA-kosteikot –hankkeen menestysresepti

- Maanomistajälhtöinen toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, paikalliseen innostukseen ja omistajuuteen
 - Sitoutuminen kosteikon hoitoon
- Kosteikot suunnitellaan **kustannustehokkaiksi ja monitavoitteisiksi**
 - Pääasiassa padottuja kohteita
 - Monimuotoisuus, vesiensuojelu ja ilmastonmuutoksen hillintä (turvemailla)
- Kausikosteikot
 - Luontainen tulvadynamiikka
- Tehokas pienpetopyynti kosteikoilla
- Vesilintuseurannat
 - Metsästysverotus suhteutetaan poikastuottoon
 - Monet halunneet myös rauhoittaa kosteikkonsa vesilinnustukselta täysin

Hankkeen tavoite on sekä
elinympäristöjensä suhteen vaativissa sekä yleisissä sorsalinnuissa

että kustannustehokkuudessa

€

2020-2022 kunnostettiin ~ 650 ha kosteikkoa
keskihinta 4500 €/ha sis suunnittelun

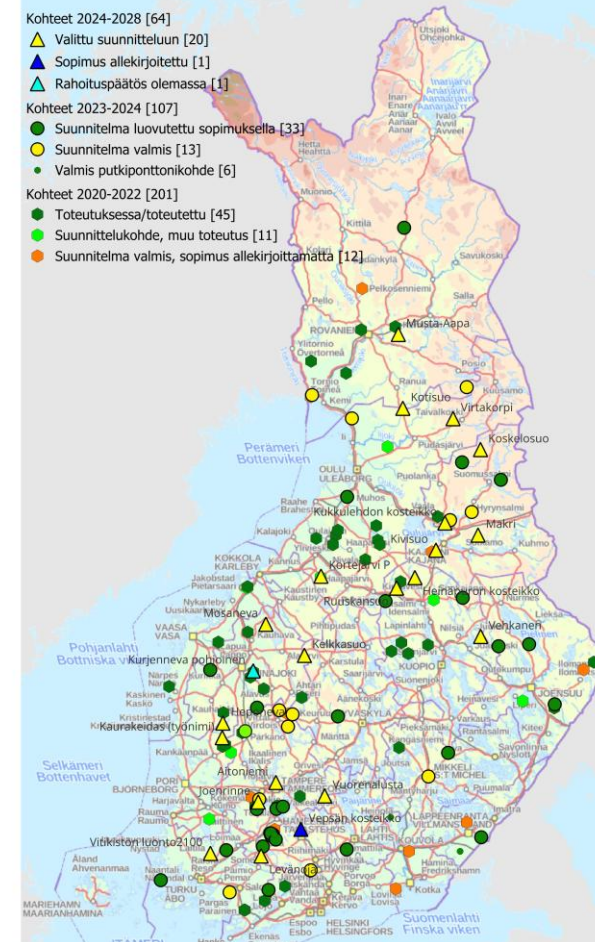

Mitä on saatu aikaiseksi

SOTKA-kosteikot –hankkeessa vuosina 2020-2025

- Suurena tavoitteena taittaa vesilintukantojen taantuma perustamalla ja kunnostamalla kosteikoita poikue-elinympäristöiksi
- Hanketiimi: Projektipäällikkö ja pieni mutta tehokas suunnittelutiimi
- Kasvatettu metsästäjien ja maanomistajien tekemän elin ympäristötyön yleistä hyväksyttävyyttä
- Kustannustehokkaan kosteikkorakentamisen edistämistä webinaarien ja koulutusten myötä

Vaihe	Kappalemäärä	Yhteenlaskettu pinta-ala (ha)
Kohde-esityksiä vastaanotettu	362	4250
Maastokatselmuksia tehty	226	2930
Suunnitteluun valittu	159	1950
Valmiita suunnitelmia	117	1274
Toteutukseen edennyt	83	980
Täysin valmis	68	872

Kiilosen kosteikot, Vesilahti

Maanomistajien esityksestä
liikkeelle kesällä 2023

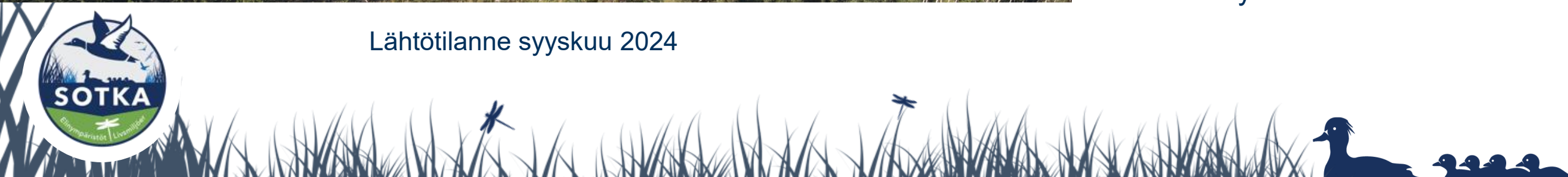
Maastokäynnit ja suunnittelu
syksy 2023 --- kevät 2024

➤ Maanvaihto naapurin kanssa
– lisää
kosteikkomahdollisuuksia

Toteutus syksyllä 2024

Viimeistelyä 2025...2026

Lähtötilanne syyskuu 2024

Kiilosen kosteikot, Vesilahti

Kesäkuu 2026

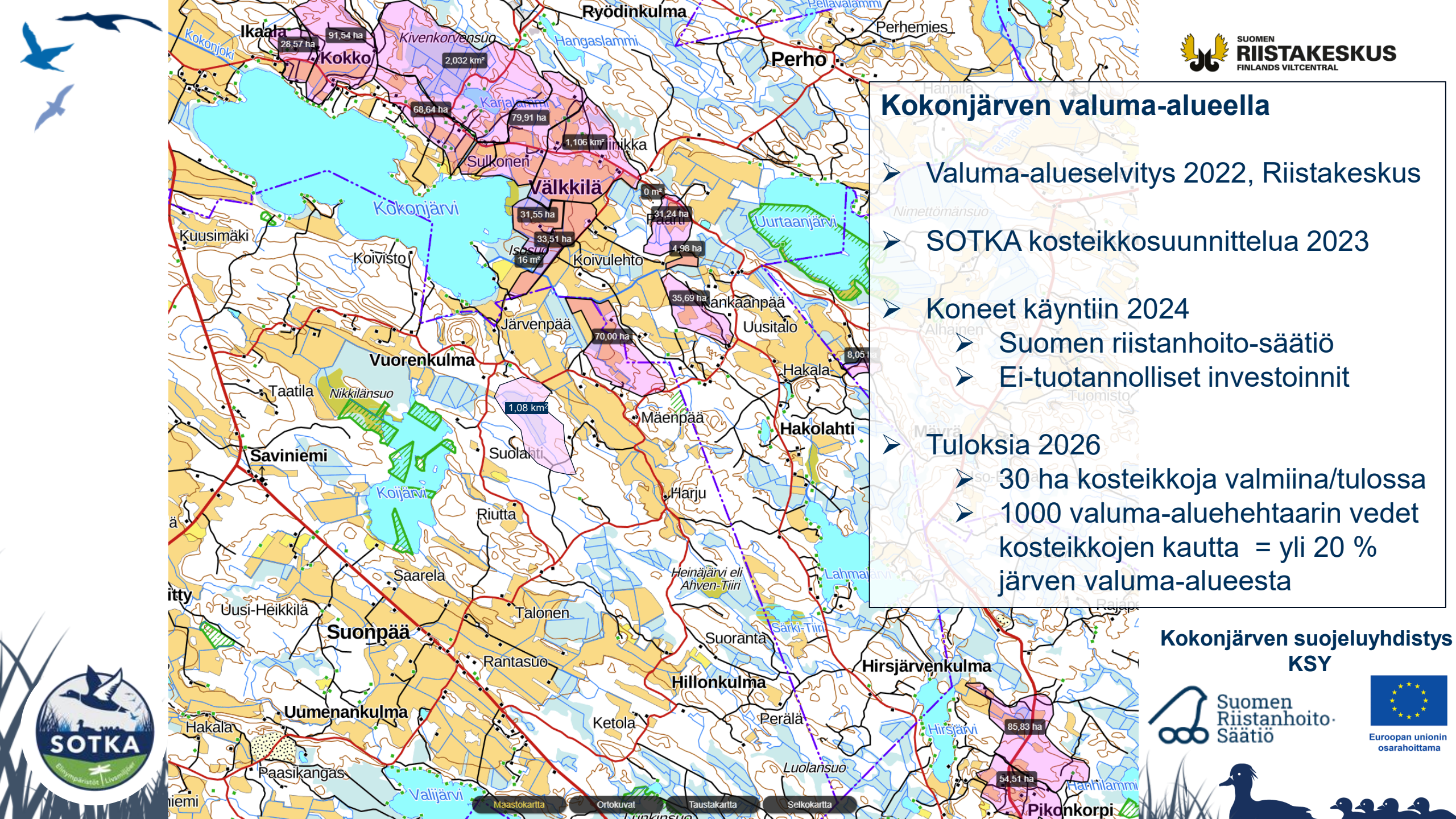

Kokonjärven valuma-alueella

- Valuma-alue selvitys 2022, Riistakeskus
- SOTKA kosteikkosuunnittelua 2023
- Koneet käyntiin 2024
 - Suomen riistanhoito-säätiö
 - Ei-tuotannolliset investoinnit
- Tuloksia 2026
 - 30 ha kosteikkoja valmiina/tulossa
 - 1000 valuma-aluehehtaarin vedet kosteikkojen kautta = yli 20 % järven valuma-alueesta

**Kokonjärven suojeluyhdistys
KSY**

 Suomen
Riistanhoito-
Säätiö

Koivulehdon kosteikko Urjala – pumppuvedet turvepelloille padottuun kosteikkoon

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

SUOMEN
RIISTAKESKUS
FINLANDS VILTCENTRAL

Kosteikkoon tuleva vesi

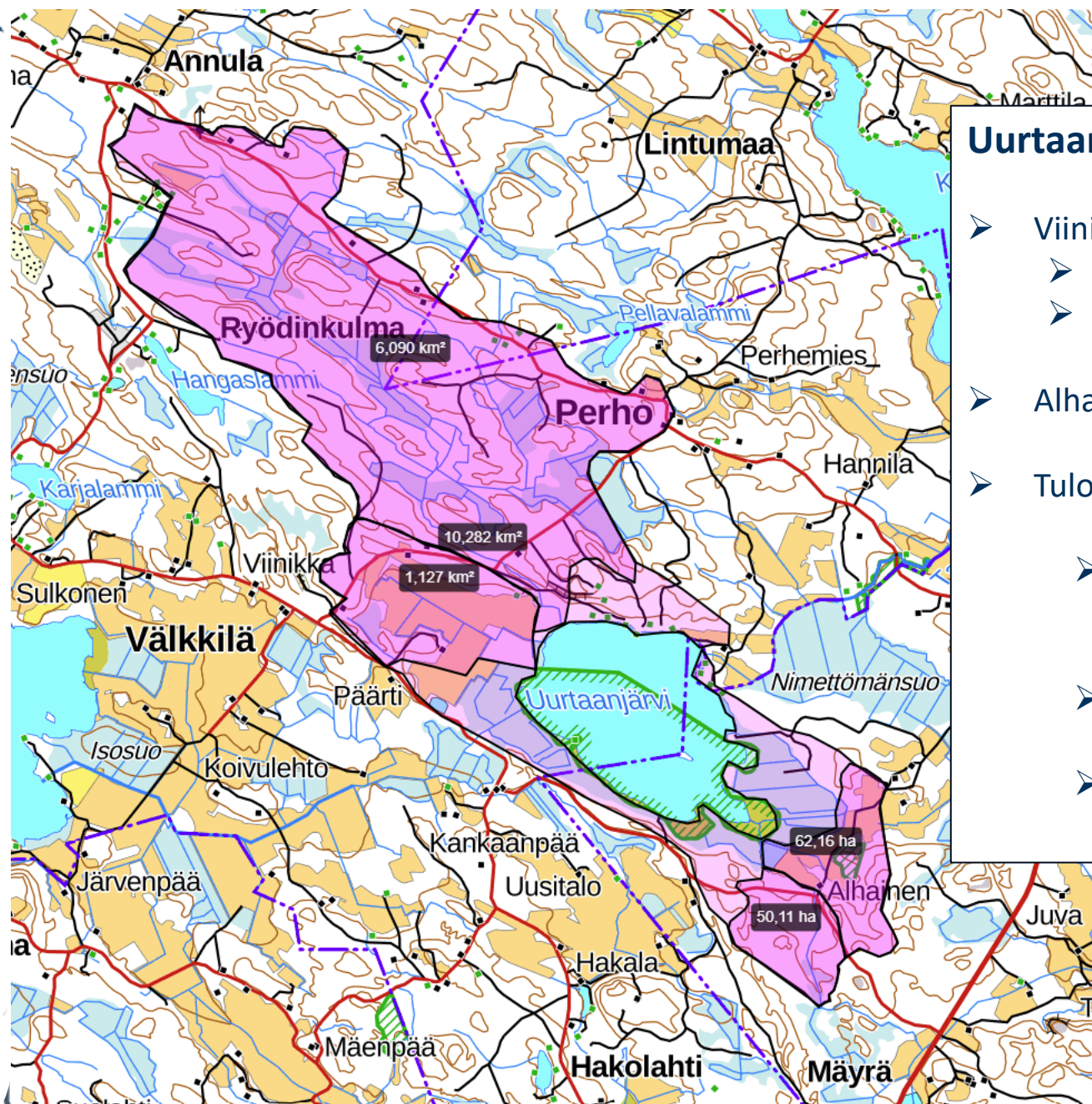
Lähtevä vesi

Pumppaamo

Välkkilänoja

Uurtaanjärven valuma-alueella

- Viinikan tilan SOTKA-kosteikot 2022
 - Tulvaniittykosteikko patoamalla (SOTKA)
 - Kaivukosteikko ETI-tuella
- Alhaisten tilan kosteikkotyö 2012....2026 →
- Tuloksia 2026
 - Järven noin 1000 valuma-aluehehtaarin vesistä noin 80% virtaa kosteikkojen kautta.
 - Vesisammal vaihtunut ärviään
 - Made, kiiski ja rapu palanneet viimeisen 15 vuoden aikana

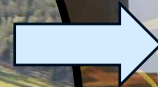

Viinikan kosteikot
Urjala

SOTKA-vesilintu

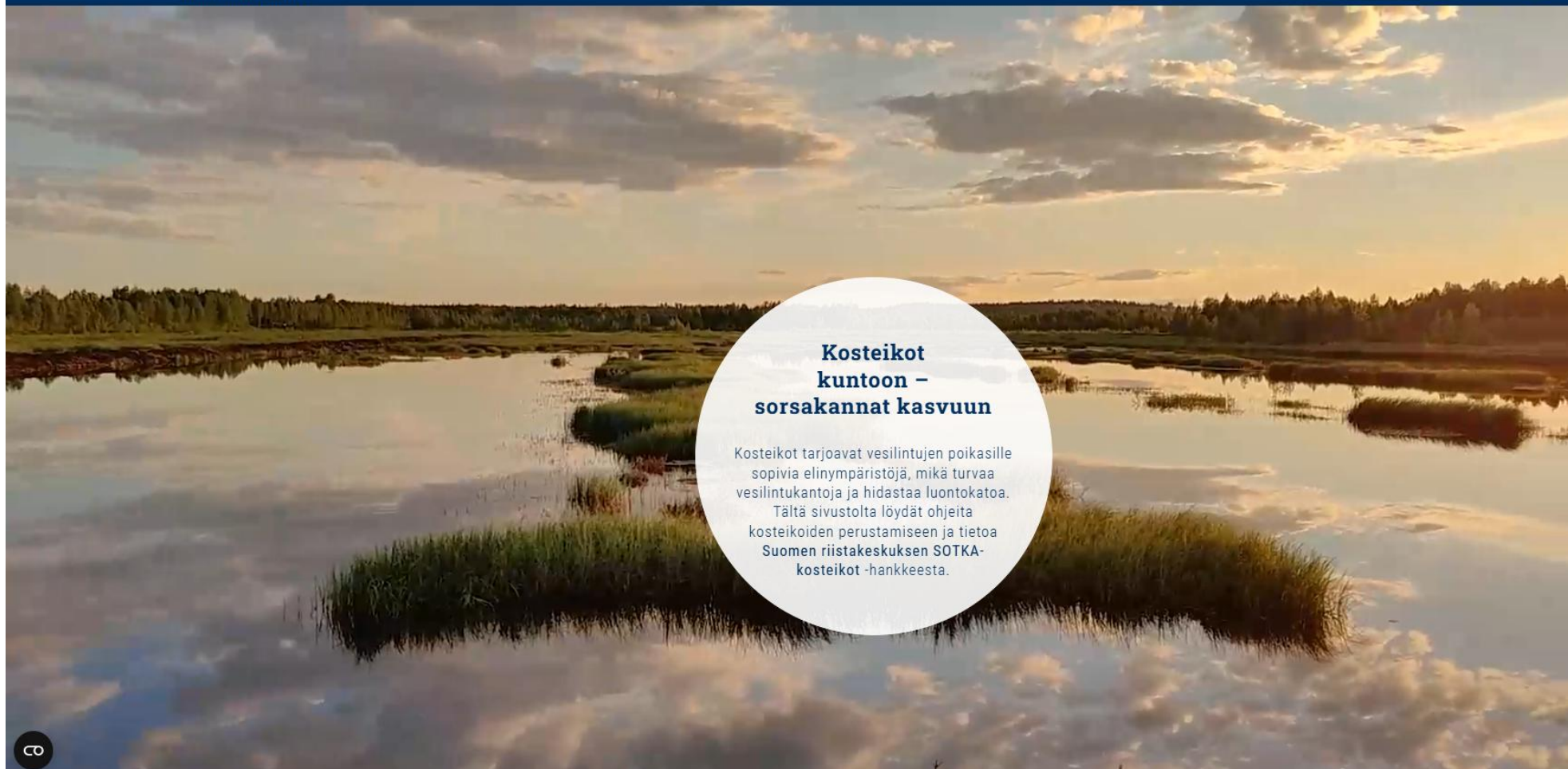
ETI-vesiensuojelu

N-reduktio %	34
P-reduktio %	47
PO ₄ -reduktio %	55
Ka-reduktio %	51

Kosteikot kuntoon – sorsakannat kasvuun

Kosteikot tarjoavat vesilintujen poikasille
sopivia elinympäristöjä, mikä turvaa
vesilintukantoja ja hidastaa luontokatoa.
Tältä sivustolta löydät ohjeita
kosteikoiden perustamiseen ja tietoa
Suomen riistakeskuksen SOTKA-
kosteikot -hankkeesta.

8

Suomi on
metsien, soiden, vesistöjen ja peltojen
mosaiikki,
minkä valuma-alueiden norot ja ojat sekä
purot ja valtaojat punovat yhteen

Monimuotoinen maisema ylläpitää
monimuotoista luontoa.

Monimuotoisuus
piilee pienipiirteisyydessä.

Elinvoimaiset riista- kala- ja rapukannat
säilyvät kokonaisuuksia kunnostamalla

valuma-alue
maa- ja metsätilojen mosaiikki = maanomistajat

Maisemapiirteet/rakenne = elinympäristöt = vesienhoitoa ja ilmastotyötä

- KOSTEIKOT -

Vesilinnut – Vesiensuojelu – Virtaamahallinta

Maisema – Monimuotoisuus

- MONIVAIKUTTEISIA -

Käytännössä:

Ilmastonmuutokseen varautumista ja sopeutumista
sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä

Maanomistajayhteistyö
kosteikkojen ennallistamisen
edellytyksenä
vesilintujen vuoksi

**SUOMEN RIISTAKESKUKSEN
SOTKA-KOSTEIKOT**

Kiitos

